

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Om Oehlenschlägers Baldur hiin Gode

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Om Oehlenschlägers Baldur hiin Gode", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1807_73-com-root.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Adam Oehlenschlägers "Baldur hin Gode. Et mythologisk Sørgespil" var et af tre dramaer i *Nordiske Digte*, der udkom i 1807. Kilden til sørgespillet er *Snorres Edda* (også kaldet *Den yngre Edda*). De to øvrige værker i *Nordiske Digte* var eposet "Thors Reise til Jothunheim, et episk Digt i 5 Sange" og det historiske drama "Hakon Jarl hin Rige, et Sørgespil" (Oehlenschläger 1807).

De fire vers stammer fra strofe 33 i Peder Resens udgave af *Völuspá* (da. *Vølvens spådom*). I Resens udgave lyder teksten "Frygg vm griet i Fensolum / Wørdur Walhallar / vite their enn eda hvad?". I en moderne oversættelse lyder de fire vers "men Frigg græd / i Fensalene / over Valhals våde - / Ved I nok, eller hvad?" (Sørensen 2001, s. 22, strofe 33); 'Valhals vogter' er dog en mere præcis oversættelse af 'Wørdur Walhallar' end 'Valhals våde'.

De fire vers er Grundtvigs oversættelse af de to sidste vers i strofe 33 i Peder Resens udgave (1665) af *Völuspá* (da. *Vølvens spådom*). Det er Grundtvig, der har tilføjet den forklarende parentes, "(Baldur)", i tredje vers. I en moderne oversættelse lyder de fire vers "men Frigg græd / i Fensalene / over Valhals våde - / Ved I nok, eller hvad?" (Sørensen 2001, s. 22, strofe 33); 'Valhals vogter' er dog en mere præcis oversættelse end 'Valhals våde'.

Grundtvig foretager een enkelt forandring af Resens tekst, tilføjelsen af den forklarende parentes, "(Baldur)". Med Resens skødesløshed sigter Grundtvig måske til oversættelsen af 'Wørdur Walhallar': 'Valhals våde'. Grundtvig 'Valhals vogter' der er mere præcist.

Völuspá (da. *Vølvens spådom*), kvad i *Den Ældre Edda*, med form som en monolog af en vølv (spåkvinde), der i detaljer fortæller om verdens skabelse, undergang og genskabelse.

Peder Resens udgave, *Philosophia antiqvissima Norvego-Danica dicta Woluspa qvæ est pars Eddæ Sæmundi, Eddâ Snorronis non brevi antiqvioris, Islandicè & Latinè publici juris primùm facta á Petro Joh. Resenio* (da. *Gammel norsk-dansk visdom kaldet Voluspa, som er en del af Sæmunds Edda, trykt på islandsk og latin for første gang gjort tilgængelig for offentligheden*), udkom i 1665. Bogen indeholder en udgivelse af *Snorres Edda* kapitel for kapitel på oldislandsk, dansk og latin. Hertil kommer to selvstændige tryk med egne titelblade og egne pagineringer, nemlig af *Völuspá* og *Hávamál*, først i oldislandsk original, så i latinsk oversættelse.

Grundtvig sigter til Adam Oehlenschläger, som med sin nordisk inspirerede digtning, bl.a. "Baldur hin Gode", forbinder sig med eddadigtningen.

Grundtvig udpeger et poetisk slægtskab mellem Oehlenschläger og Ejvind Skaldarspiller (norrønt Eyvindr Finnsson Skáldaspilli). Ejvind var skjald (digter) hos kong Håkon den gode, og hans mest berømte digt er *Hákonarmál* (da. *Digtet om Håkon*), som skildrer kongens tapperhed og Odins modtagelse af ham i Valhal efter hans død.

Oehlenschläger er frænde, dvs. slægtning, til de ukendte norrøne digtere, der digtede eddakvadene.

digteren; den arkaiske form understreger forbindelsen mellem den nordiske mytologi (fortiden) og Grundtvigs samtid.

Adam Oehlenschlägers "Baldur hin Gode. Et mythologisk Sørgespil" var et af tre værker i *Nordiske Digte*, der udkom i 1807. Kilden til sørgespillet er *Snorres Edda* (også kaldet *Den yngre Edda*). De to øvrige værker i *Nordiske Digte* var eposet "Thors Reise til Jothunheim, et episk Digt i 5 Sange" og det historiske drama "Hakon Jarl hin Rige, et Sørgespil" (Oehlenschläger 1807).

I 1805 udsendte Adam Oehlenschläger *Poetiske Skrifter* i to bind. I bind to findes sagapastichen "Vaulundurs Saga". Kilderne til den er Bertel Sandvigs oversættelse af edda-heltekvadet *Völundarkviða* (Sandvig 1785) og *Velents Saga* (indlagt i *Wilkina Saga*), som Oehlenschläger stiftede bekendtskab med i 1802 og udsendte i dansk oversættelse i 1809.

værne om, beskytte.

Adam Oehlenschläger.

Adam Oehlenschlägers "Baldur hin Gode. Et mythologisk Sørgespil" var et af tre værker i *Nordiske Digte*, der udkom i 1807. Kilden til sørgespillet er *Snorres Edda* (også kaldet *Den yngre Edda*). De to øvrige værker i *Nordiske Digte* var eposet "Thors Reise til Jothunheim, et episk Digt i 5 Sange" og det historiske drama "Hakon Jarl hin Rige, et Sørgespil".

forord i betydningen forhåndsovervejelse.

opfattelse gennem tanken, intellektuel opfattelse eller erkendelse (i modsætning til den lave beskuelse).

opfattelse gennem tanken, intellektuel opfattelse eller erkendelse (i modsætning til den lave beskuelse).

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

den umiddelbare, ureflekterede opfattelse eller erkendelse (i modsætning til Anskuelse).

reflekteret og intellektuelt baseret opfattelse eller erkendelse, som står i modsætning til den lavere og umiddelbare beskuelse.

ganske vist, uden tvivl.

berettigelse.

lige så sikkert.

kræves.

at kunne fatte den idé, at der eksisterer et højdepunkt af (jordisk) erkendelse.

Ordene "mens divinior" betyder "digterisk begejstring". Udtrykket stammer fra Horats' satire 1,4,43-44, hvor det hedder: "Ingenium cui sit, cui mens divinior, atque os / magna sonaturum, des nominis huius honorem" (Horats 1985, s. 182) (da. "Den, som besidder digterisk begavelse og digterisk begejstring og evnen / til at udtrykke sig i den høje stil, ham skal du give dette ærefulde navn").

Ordene "magna sonaturum" betyder "evnen til at udtrykke sig i den høje stil". Udtrykket stammer fra Horats' satire 1,4,43-44, hvor det hedder: "Ingenium cui sit, cui mens divinior, atque os / magna sonaturum, des nominis huius honorem" (Horats 1985, s. 182) (da. "Den, som besidder digterisk begavelse og digterisk begejstring og evnen / til at udtrykke sig i den høje stil, ham skal du give dette ærefulde navn").

ydermere.

dømmekraft, opfattelses- eller perceptionsevne.

inden for.

præteritum af lyde, dvs. adlydt.

allerede tidligere.

betragtet, behandlet.

dernæst, så.

opfattelse gennem tanken, intellektuel opfattelse eller erkendelse (i modsætning til den lave beskuelse).

sand, i betydningen ægte, lægger sig adverbialt til poetiske, altså ægte poetiske.

præteritum af lyde, dvs. adlydt.

de enkelte deles karakteristika, deres særlige karakter eller kendetegn.

Grundtvig tænker formentlig på "Vaulundurs Saga" fra bind 2 af Oehlenschlägers *Poetiske Skrifter* fra 1805. Grundtvig beundrede hele sit liv gendigtningen af Vaulundur-historien.

Adam Oehlenschlägers "Baldur hin Gode. Et mythologisk Sørgespil" var et af tre dramaer i *Nordiske Digte*, der udkom i 1807. Kilden til sørgespillet er *Snorres Edda* (også kaldet *Den yngre Edda*). De to øvrige værker i *Nordiske Digte* var eposet "Thors Reise til Jothunheim, et episk Digt i 5 Sange" og det historiske drama "Hakon Jarl hin Rige, et Sørgespil" (Oehlenschläger 1807).

Edda er en samlet betegnelse for den norrøne digtnings to centrale tekstsamlinger, *Den ældre Edda* også kaldet *Den poetiske Edda* eller *Sæmunds Edda*, og *Den yngre Edda* også kaldet *Den prosaiske Edda* eller *Snorres Edda*. *Den ældre Edda* er nedskrevet i 1200-tallet, *Den yngre Edda* omkring 1220. Edda er oldnordisk og betyder muligvis oldemor; det kan være semantisk beslægtet med ordet óðr, der betyder digt, egl. digtlære eller poetik. óðr kan også betyde gal, grebet af vildskab, ikke sig selv, og kan levere første stavelse i navnet Odin, ejer af skjaldemjøden (stjålet fra jætter) og ekstasegud.

Grundtvig henviser til opfattelsen af den nordiske mytologi som et sammenhængende drama, sådan som den kommer til udtryk i hans artikel "Om Asalæren" i *Ny Minerva*, maj 1807.

En af betingelserne er, at Grundtvig skal erkende og forstå den poetiske anskuelse, der danner grundlaget for den norrøne digtning.

Grundtvig henviser til sin artikel "Om Asalæren" fra maj 1807 i tidsskriftet *Ny Minerva*. I artiklen forsøger Grundtvig at læse den nordiske mytologi som en sammenhængende tekst eller fremstilling, der rummer en

konsistent tilværelses- og verdensopfattelse, som omfatter både mennesker og guder.

Tidsskriftet *Ny Minerva* udkom fra 1785 til 1808 under forskellige titler og tre forskellige redaktører. Det blev i perioden 1799-1808 redigeret og udgivet af Knud Lyne Rahbek. Tidsskriftet bragte især artikler om samfundsforhold og skønlitteratur.

Grundtvig henviser til sin artikel "Om Asalæren" fra maj 1807 i tidsskriftet *Ny Minerva*. I artiklen forsøger Grundtvig at læse den nordiske mytologi som en sammenhængende tekst eller fremstilling, der rummer en konsistent tilværelses- og verdensopfattelse, som omfatter både mennesker og guder.

Johannes Ewald udsendte i 1775 dramaet *Balders Død*, der har samme tema som "Baldur hiin Gode". Ewald fandt især sit materiale i Saxos *Gesta Danorum* (da. *Danmarks Krønike*).

karakteristisk; her i betydningen karakteristisk for Ewald. I sin fortale til *Nordiske Digte* siger Oehlenschläger om Ewalds og sit eget Balder-drama: "Hvad der drev mig til at behandle dette Emne var, at jeg fandt det stort, og ubrugt. Jeg fandt nemlig i Mythologien en ganske anden Baldur end Evalds. [...] Der gives to Baldere i den gamle Historie: En mythologisk Gud hos Snorro, en historisk Heros hos Saxo" (Oehlenschläger 1807, s. XIII).

Adam Oehlenschläger.

førhen, tidligere. I sin fortale til *Nordiske Digte* forklarer Oehlenschläger, hvorfor Ewalds Balder er hans egen, ikke Eddas: "Der gives to Baldere i den gamle Historie: En mythologisk Gud hos Snorro, en historisk Heros hos Saxo. Den sidste har Evald brugt [...] den første har jeg brugt. [...] I Evalds Balder spiller [...] den menneskelige Karakter og Sensibiliteten Hovedrollen [...] min slaaer med stille Ro Tilværelsens Grund- Accorder. Interessen her er ikke et enkelt Væsens, men den hele Menneskeslægts Liv og Skiebne" (Oehlenschläger 1807, s. XIII).

henviser til, at Balder var søn af Odin og Frigg.

Fortællingen om Balders død er blandt de hyppigst fortolkede i nordisk mytologi. Balder drømte altid lykkelige drømme, men da han begyndte at få mareridt, blev det udlagt som et uheldssvangert varsel. De onde drømme var et varsel om hans død og det efterfølgende Ragnarok. Fortællingen om Balder og hans endeligt er både blevet fortolket som en nordisk parallel til Kristusmyten og som en fortælling om døden som eksistentielt grundvilkår.

mærkeligt, besynderligt.

i overordnet betydning om den digter, der vil gendigte fortællingen om Balders død.

Den digter som nyder guds særlige gunst, dvs. som gud satte (særlig) pris på. Grundtvig tænker på Oehlenschläger, for hvem Balder åbenbarer sine hemmeligheder.

Citatet er muligvis en hentydning til Balders usårlighed og stammer fra eddakvadet *Grímnismál*, (da. *Grimner hos Kong Geirrød* eller *Grimners Digt*) str. 12, der beskriver Balders borg Breiðablik (*Resen* 1665, kap. 20). 'trodstavene' betyder "fortryllende runer", hvilket i Martin Larsens oversættelse af *Grímnismál* bliver til "ramme Rædselsruner" (1943, bind 2, s. 105).

Balder beskytter gudernes verden ved at lænke dem til den kilde, der gjorde dem til guder. I det øjeblik guderne ikke mere har adgang til denne kilde, så forsvinder deres kraft, og dermed er de ikke længere i stand til at modstå angreb udefra.

"Baldur hin Gode" er ikke opdelt i nummererede akter og scener; den scene mellem Loke og koret, der hentydes til, findes s. 167 i *Nordiske Digte*.

dvs. mistelten, den plante, som Balders dødspil var skåret af.

Grundtvig gengiver ikke de ti citerede vers fra "Baldur hin Gode" i fuld overensstemmelse med forlægget, hvor der står: "Snart tuder Heimdal forfærdet i Giallerhorn / Da styrter ned med en susende Gnist-Regn / Bifrost-Bro. / Ha, grønspraglede Slange jeg seer! / Hvor du børster den æddrede Mus-Ryg. / Slyng dig slimede, / Knugende, qvælende / Bugter om Aukathor! / Opspær fraadende Flab, / Hylende Fenris! / Slug Valfaudur til Utgaards Fryd!" (Oehlenschläger 1807, s. 167). Aukathor er et andet navn for Thor.

I den nordiske mytologi ligger der syv slanger under livets træ Yggdrasil. Det er Góinn, Móinn, Grafvitnir, Grábakr, Grafvalludur, Ofnir og Svåfnir.

rejser børster (på).

verbet edre, der betyder ødelægge ved gift eller forgifte, er her brugt adjektivisk dvs. med betydningen

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

giftsvulmende.

mosryg, mossede ryg, mosbegroede ryg.

Oehlenschläger afslutter verset med et semikolon (Oehlenschläger 1807, s. 154), hvilket Grundtvig ændrer til et udråbstegn i sin gengivelse. Verset er en poetisk omskrivning af Balders betydning for gudernes verden. Så længe han er i live, holder han sammen på gudernes verden, 'Valhals Krands', og hindrer derved Ragnarok.

Balders Drømme eller *Vegtams Kvide* er et af digtene i *Den ældre Edda*. Det indeholder en dialog mellem Odin, der har forklædt sig som Vegtam, og en død spåkone (en vølv), som han har vækket til live igen. Dialogen er en udlægning af Balders drømme og en spådom om hans senere skæbne.

På islandsk betyder substantivet "Hapt" i strofe 2 af *Vegtamskviða* 'lænke' eller 'bånd'; sammensætningen "Hapt-Baandet" er altså en pleonasme, der kan oversættes med 'bånd-båndet'. Ordet bånd (hapti) forekommer i den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828) i første vers, anden strofe, hvor der står: "Miök var hapti / Havfugr blvndr", som i Bertel Sandvigs oversættelse er blevet til "Meget besværlig / Og tung var Søvn". Det fremgår dog hverken af den gengivne islandske tekst af *Vegtamskviða*, den latinske oversættelse eller fodnoterne siden 235 i den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828), at "Hapt-Baandet" kan være en omskrivning af Baldur. I den arnamagnæanske kommissions udgave af *Vegtamskviða* bemærker udgiverne om dativen "Hapt": "*Hapt etiam Lakius in Völöspa. Vers XXXVIII, tanquam Deus consideratus. Interpres Danus vertit: Besværlig og etc. quod vix puto ex Textu fequi* (da. *Loke kaldes også hapt i Vølvens Spådom*, vers 38, som om han blev betragtet som en *gud*. Den danske oversætter gengiver det med *Besværlig og osv.*, hvilket jeg ikke tror fremgår af teksten." (oversat. GV). Udgiverne har draget den slutning, at det måtte være Baldur, der drømte de tunge drømme og blev grebet af dødsangt over dem.

dvs. Adam Oehlenschläger.

Ifølge *Den yngre Edda* er Loke skyld i eller medvirkende til Balders død, ligesom han også hindrer Balder i at vende tilbage fra dødsriget. Dette straffes Loke for. Han bindes under en slange, fra hvis mund der drypper gift ned i hans ansigt. "Baandets Bristen" er en poetisk omskrivning af Balders død. Så længe han var i live, holdt han sammen på gudernes verden og hindrede derved Ragnarok.

Balder er inkarnationen af det gode, hvorfor det er hans død, der betyder godshedens forsvinden.

ligeledes.

Grundtvig betragter digtene i *Den ældre Edda* som en fortløbende fortælling. Denne opfattelse kommer bl.a. til udtryk i "Om Asalæren" i *Ny Minerva*, maj 1807.

Balder beskyttede gudernes verden ved at lænke dem til den kilde, der gjorde dem til guder, og han var det bånd, som lænkede asernes kraft til dette udspring.

Stedet henviser til artiklens indledende motto på s. 301, som i Grundtvigs oversættelse lyder: "Fryg begræd / I Fensal / Valhals Vogter (Baldur). / Forstaa I det eller ei?".

Edda er en samlet betegnelse for den norrøne digtnings to centrale tekstsamlinger, *Den ældre Edda* også kaldet *Den poetiske Edda* eller *Sæmunds Edda*, og *Den yngre Edda* også kaldet *Den prosaiske Edda* eller *Snorres Edda*. *Den ældre Edda* er nedskrevet i 1200-tallet, *Den yngre Edda* omkring 1220. Edda er oldnordisk og betyder muligvis oldemor; det kan være semantisk beslægtet med ordet óðr, der betyder digt, egl. digtlære eller poetik. óðr kan også betyde gal, grebet af vildskab, ikke sig selv, og kan levere første stavelse i navnet Odin, ejer af skjaldemjøden (stjålet fra jætter) og ekstasegud.

Adam Oehlenschläger.

dvs. Valhals krands, som der står på s. 307, altså gudernes verden.

dæmper alle konflikter, bilægger alle stridigheder.

Grímnismál (da. *Grimners Digt*) er et gudedigt fra *Snorres Edda* (*Den ældre Edda*). Digtet er en kosmologi, dvs. en fortælling om, hvordan verden blev skabt, og hvorledes den hænger sammen. *Grímnismál* supplerer den kosmologi, der udfoldes i *Völuspá* (da. *Vølvens spådom*).

Citatet er fra strofe 15, vers 6 af *Grímnismál* (da. *Grimners Digt*) og lyder i den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828), bind 1, s. 46: "svæfer allar sakir". Citatet kan oversættes med "neddæmper alle stridigheder". "Svæfer" er beslægtet med ordene "sove" og "søvn" og betyder ordret "dysser i søvn".

endvidere, desuden.

Adam Oehlenschläger.

Adam Oehlenschläger beskriver sorgen over Balders død som så stor, at end ikke Thor kan tvinge jorden til at give slip på Balder, så han kan begynde rejsen til dødsriget: "Alser lagde Hamp og Beeg / Omkring hans [Balders] Liig; man da nu Hringhorn, da hans Skib / Fra Landet skulde skydes i den vilde Sø, / Da vilde Jorden give Slip ei paa sin Ven, / Den gode Baldur; ingen Gud, selv Asathor / Var mægtig til at skyde Skibet ud fra Strand" (Oehlenschläger 1807, s. 189). Samme secneri findes også i Edda: "Skipet til Balder het Ringhorne, det var ett av de største skip som var. Det ville gudne sette i sjøen og gjøre Balders bålferd på det. Men skipet rokket seg ikke av flekken" (Snorre Sturlason 2008, s. 79).

Grundtvig genfortæller dialogen i begyndelsen af "Baldur hin Gode" mellem Frigg, Odin og Ægir (Oehlenschläger 1807, s. 140-146).

Odins ravne, Hugin (oldnordisk: tanken) og Munin (oldnordisk: erindringen), flyver hver morgen ud i verden, for om aftenen at vende tilbage til Odin og fortælle ham hvad de har set.

hengivent, smukt.

dvs. Odin.

Balders mor, Frigg, tog hele verden, alle ting og alle væsner, i ed på, at de ikke ville dræbe Balder. Det eneste, hun glemte, var en mistelten, og netop den blev senere brugt til at dræbe Balder med.

Vegtams Kvide eller *Balders Drømme* er et af digtene i *Den ældre Edda*. Det indeholder en dialog mellem Odin, der har forklædt sig som Vegtam, og en død spåkone (en vølse), som han har vækket til live igen. Dialogen er en udlægning af Balders drømme og en spådom om hans senere skæbne.

Eddadigteren forestiller sig, at guderne afgjorde spørgsmål på tinge på samme måde som mennesker, dvs. guderne havde tinget som det sted, hvor love blev kundgjort og domme afsagt.

Balder drømte altid lykelige drømme, men da han begyndte at få mareridt, blev det udlagt som et uheldssvangert varsel. De onde drømme var et varsel om hans død og om det efterfølgende Ragnarok.

Nornerne var de skæbnegudinder, der kunne se ind i fremtiden, og som vævede og dermed kendte hvert menneskes skæbne.

præteritum pluralis af få, dvs. fik.

dødsens eller dødsmærket; udpeget til at skulle dø snart.

dødsmærket af nornerne, som er de skæbnegudinder, der allerede ved fødslen udmåler menneskets livsforløb og -længde.

overnaturlige væsner eller guder af lavere orden. Vætter findes både i myter og folkelige overleveringer. Til vætter regnes bl.a. nisser, alfer, trolde og bjergfolk.

Balders mor, Frigg, tog hele verden, alle ting og alle væsner, i ed på, at de ikke ville dræbe Balder. Det eneste, hun glemte, var en mistelten, og netop den blev senere brugt til at dræbe Balder med.

fylgje (egl. skytsånd eller følgeånd), overnaturligt væsen (dobbeltgænger), ofte i dyreskikkelse.

Nornerne var de skæbnegudinder, der kunne se ind i fremtiden, og som vævede og dermed kendte hvert menneskes skæbne.

Balders mor, Frigg, tog hele verden, alle ting og alle væsner, i ed på, at de ikke ville dræbe Balder. Det eneste, hun glemte, var en mistelten, og netop den blev senere brugt til at dræbe Balder med.

Vegtams Kvide (ds. *Balders Drømme*) er et af digtene i *Den ældre Edda*. Det indeholder en dialog mellem Odin, der har forklædt sig som Vegtam, og en død spåkone (en vølse), som han har vækket til live igen. Dialogen er en udlægning af Balders drømme og en spådom om hans senere skæbne.

De fire vers i strofe 5 lyder i den arnamagnæanske kommissions udgave: "VALFAUÐR vggir / Van se tekit; / Hamingior ætlar / Horfnar mundo". I oversættelse: "Valfader frygter, / utilstrækkeligt er taget, / skytsånder tænker han / nok er forsvundet" (overs. Annette Lassen). Siden ikke alle strofer fra den arnamagnæanske kommissions udgave tages med i moderne udgaver, svarer strofe 2 i disse oversættelser til strofe 6 i den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828).

dvs. indkalder til rådslagning; et ting er en forsamling eller et råd.

fremtryllende eller besværgende runer.

Den snedækkede er den døde spåkone (vølv), som Odin, forklædt som Vegtam, vækker til live, da han ankommer til Hel (dødsriget). Odin rider han til Hel med det formål at få ændret Balders skæbne, men kun for at konstatere, at alle forberedelser er gjort til at modtage Balder. De fire første vers af strofe 5 i *Vegtams Kvide* lyder "Valfadubr vggir / Van fe tekít; / Hamíngior mundo" (den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828), bind 1, s. 237). I Bertel Sandvigs oversættelse lyder versene "Valfader frygtede' / Eders Mangel, / Og troede Lykken / Da bortvige" (1783-1785, 1. hæfte, s. 16).

de hynder eller den seng, der er spredt guld ud over. Udtrykket stammer fra strofe 6 i *Vegtama Kvide*, hvor står *äbekkir / baugum sánir*" i Guðni Jónsson udgave (http://heimskringla.no/wiki/Baldrs_draumar). En ordret oversættelse lyder "bænke tilsået med guld" eller "bænke, der er spredt guld ud over" (overs. Flemming Lundgreen-Nielsen). Bertel Sandvig har "Hvem ere Bænke / Guld-bestrøede / Seng faverlig / Guld-besvømmet" (1783-1785, 2. hæfte, s. 19).

Udtrykket indgår i de to første vers af *Vegtams Kvide*, strofe 12 i den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828), bind 1, s. 241, som lyder: "Hær stendr BALLDRI / Of brvgginn miödr". I Karl Gjellerups oversættelse lyder de to vers "Mjød for Balder her brygget staar, / saa skjær en Drik - Skjold ligger over -" (<http://www.heimskringla.no/wiki/Vegtamskvide>, strofe 7).

Vendingen er en oversættelse af 'hrodr badm' i fodnoten s. 310 i "Om Oehlenschlägers Baldur hiin Gode". Der sigtes til misteltenen, som Høder brugte til at dræbe Balder.

Vegtams Kvide (ds. *Balders Drømme*) er et af digtene i *Den ældre Edda*. Det indeholder en dialog mellem Odin, der har forklædt sig som Vegtam, og en død spåkone (en vølv), som han har vækket til live igen. Dialogen er en udlægning af Balders drømme og en spådom om hans senere skæbne.

"det berømte Træ", dvs. den mistelten, som Høder brugte til at dræbe Balder.

Den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828) har "Hródr barm þinnig" (bind 1, strofe 14, s. 243), som kan oversættes "højtberømt broder".

også.

ganske vist.

Adam Oehlenschläger.

Den yngre Edda også kaldet *Den prosaiske Edda* eller *Snorres Edda*. *Den yngre Edda* er nedskrevet i 1200-tallet omkring 1220.

Fortællingerne om den nordiske mytologi, kaldet eddadigtningen, er overleveret i to dele. *Den ældre Edda* også kaldet *Den poetiske Edda* eller *Sæmunds Edda* og *Den yngre Edda* også kaldet *Den prosaiske Edda* eller *Snorres Edda*. *Den ældre Edda* er nedskrevet i 1200-tallet, mens *Den yngre Edda* er nedskrevet omkring 1220.

overnaturlige væsner eller guder af lavere orden. Vætter findes både i myter og folkelige overleveringer. Til vætter regnes bl.a. nisser, alfer, trolde og bjergfolk.

præteritum af råde, i betydningen bestemte over.

Mimer eller Hoddmimer ejede den skov (lund), hvor menneskeparret Liv og Livtraser skjulte sig efter Fimbulvinteren.

ikke let, vanskeligt.

dativobjekt, den der havde fået meddelt kraften.

gøre sløv eller uskarp.

Galdren er en substantivering af verbet galdre, der betyder at øve trolddom eller besværgelse. Omvendt galdren betyder at trylle i søvn eller dysse ned.

overnaturligt væsen eller gud af lavere orden. Vætter findes både i myter og folkelige overleveringer. Til vætter regnes bl.a. nisser, alfer, trolde og bjergfolk.

ubestrideligt, uden tvivl.

Det er rigtigt, at Mimer eller Hoddmimer ejede en skov (lund), nemlig den hvor menneskeparret Liv og Livtraser skjulte sig efter Fimbulvinteren. Det som Grundtvig mener er urigtigt i "Baldur hin Gode" er, at Mimer fremstilles som gudernes uafhængige ven i dialogen med Frigg. Hun vil have Mimer til at tage skoven i ed på, at den ikke vil dræbe Balder: "*Frigga*. Nu har i Ed vi taget hele Verdens Kraft / [...] / *Frigga*. Men Mimer! over denne Skov kun raader du. / *Mimer*. Troer Frigga, disse Bøge true Baldurs Liv? / *Frigga*. Hvor findes Grændsestenen i en bælmørk Nat? / *Mimer*. Saa sig da, hvad du fordrer, Odins stolte Brud! / [...] / *Frigga*. Vilst du da tage denne Bøgeskov i Ed, / At den ei lumsk vil efterstræbe Baldurs Liv" (Oehlenschläger 1807, s. 147-148).

Edda er en samlet betegnelse for den norrøne digtnings to centrale tekstsamlinger, *Den ældre Edda* også kaldet *Den poetiske Edda* eller *Sæmunds Edda*, og *Den yngre Edda* også kaldet *Den prosaiske Edda* eller *Snorres Edda*. *Den ældre Edda* er nedskrevet i 1200-tallet, *Den yngre Edda* omkring 1220. Edda er oldnordisk og betyder muligvis oldemor, og kan være semantisk beslægtet med ordet óðr, der betyder digt, egl. digtlære eller poetik.

Kilderne er uklare med hensyn til Mimers afstamning. Han er nært beslægtet med aserne, men muligvis af jætteslægt. Dertil kommer, at han i øvrigt er en hemmelighedsfuld figur i den nordiske mytologi.

narrer, driver gæk med.

Adam Oehlenschläger.

Snorres Edda kaldes også *Den yngre Edda* eller *Den prosaiske Edda* og er den ene af de to dele, der til sammen udgør eddadigtningen, fortællingerne om den nordiske mytologi. *Snorres Edda* er nedskrevet i 1200-tallet. Edda er oldnordisk og betyder muligvis oldemor; det kan være semantisk beslægtet med ordet óðr, der betyder digt, egl. digtlære eller poetik.

Friggs foragt for misteltenen kommer til udtryk i en dialog med Mimer, hvor hun beder ham tage sin skov i ed på ikke at ville dræbe Balder. Hun siger "Jeg glemte Fladen! - Vandet raader Ægir for; / Men midt i Strømmen skuer jeg en liden Holm, / Hvorpa sig smidig bøier et afmægtigt Skud, / En bladløs Baand, en vandig rask opløben Piil, / Som kraftløs hen for Vinden sveier, hid og did; / Den gielder Mimers Løvter ei. " Men er Valhal / Saa dybt nedsiunken? Skulde selv en Asers Liv / Da trues af et, ringe, smidigt Pileskud? / Nei. Nu har al Naturen svoret Baldur Tro" (Oehlenschläger 1808, s. 148-149).

dvs. mistelten, den plante, som Balders dødspil var skåret af.

Völuspá (da. *Vølvens spådom*). Digtet har form som en monolog og er en fortælling om verdens skabelse, undergang og genskabelse. Det findes i en lang version i *Sæmunds Edda* (*Den ældre Edda*) mens det citeres i uddrag i *Den yngre Edda*.

Citatet stammer fra strofe 31 og de første tre vers af strofe 32 i *Völuspá* (da. *Vølvens spådom*). Grundtvig citerer ikke Peder Resens udgave helt korrekt; der er ordlyden denne: "Eg sá Balldri Blödgum Tivor / Odins Barne / Ørlög folginn / Stöd vmm Vaxinn / vøllu hærre / Miör og miög fagur Mistelteirn. // Ward aft theim meide er Mønnum syndest / Harmslog hættleg" (Resen 1665, strofe 31-32.). Versene lyder i dansk oversættelse "Jeg så skæbnen / skjult for Balder, / den blodig gud, / barn af Odin; / højt over vangen / voksede, spinkel / og meget fager, / misteltenen. // Blev af det træ, / som tyndt syntes, / en farlig harmpil" (Sørensen 2001, strofe 31-32, s. 21).

poetisk omkskrivning af, at ingen, end ikke Frigg, kan ændre den skæbne, som er bestemt af nornerne.

Der står ikke noget i *Eddaen*, som svarer til scenen i Oehlenschlägers værk.

Selve drabsscenen står side 183 i "Baldur hin Gode" og beskrives i en regibemærkning "Han [Hødur] løber til og glemmer borer Baldur med Mistetein, saa han flux styrter død til Jorden. En stum Forfærdelse betager Guderne. Loke sniger sig bort". Forud er gået scenen, hvor Loke lokker den blinde Hødur til at deltage i gudernes leg. De kaster ting mod den usårlige Balder, og Loke lokker Hødur til at løbe misteltenen ind i brystet på Balder og dræbe ham (Oehlenschläger 1807, s. 179-183).

Den *Den prosaiske Edda* kaldes også *Den yngre Edda* eller *Snorres Edda* og er den ene af de to dele, der til sammen udgør *Eddaen*, fortællingerne om den nordiske mytologi. *Den prosaiske Edda* er nedskrevet omkring 1220. Edda er oldnordisk og betyder muligvis oldemor; det kan være semantisk beslægtet med ordet óðr, der betyder digt, egl. digtlære eller poetik.

Den afsluttende scene i "Baldur hin Gode" er en dialog mellem Frigg og koret. Heri udtrykker Frigg sin dybe sorg over tabet af Balder (Oehlenschläger 1807, s. 226-232).

Hermod rejser til Hel (dødsriget) for at løskøbe Balder.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

Ifølge *Den yngre Edda* er Loke skyld i eller medvirkende til Balders død, ligesom han også hindrer Balder i at vende tilbage fra dødsriget. For dette straffes Loke. Han bindes under en slange, fra hvis mund der drypper gift ned i hans ansigt. Lokes straf indgår ikke i "Balder hin Gode".

adjektivisk brug af perfektum particip af verbet afsige, dvs. afsagte, erklærede.

Nornerne var de skæbnegudinder, der kunne se ind i fremtiden, og som vævede og dermed kendte hvert menneskes skæbne.

Nornerne (skæbnegudinderne) måtte bringes til at fjerne runerne, dvs. til at ændre den skæbne, de vævede for Balder (for på den måde at tillade ham at komme tilbage fra dødsriget).

Hermod rejser til Hel (dødsriget) for at løskøbe Balder.

Grundtvig sigter til *Den ældre Edda* også kaldet *Den poetiske Edda*.

Vegtams Kvide (ds. *Balders Drømme*) er et af digtene i *Den ældre Edda*. Det indeholder en dialog mellem Odin, der har forklædt sig som Vegtam, og en død spåkone (en vælve), som han har vækket til live igen. Dialogen er en udlægning af Balders drømme og en spådom om hans senere skæbne.

Oversættelsen er Grundtvigs tilpasning af Bertel Sandvigs oversættelse af samme strofe, som lyder: "Hiem rid Du, Odin! / Du kan rose dig! / Saa kommer ingen / Meer at spørge mig, / Indtil Loke / Slipper af Lænker / og Gude-Mørk / Forstyrrend' kommer" (Sandvig 1783-1785, 2. hæfte, s. 21-22).

Bertel Sandvig udgav i 1783 og 1785 1. og 2. hæfte af *Forsøg til Oversættelse af Sæmunds Edda*. "Vegtams Kvide" står i 2. hæfte s. 15-22.

I 1787 udgav Bolle Willum Luxdorph m. fl. *Edda Sæmundar hinns Fróða. Edda Rhythmica seu antiqvior, vulgo Sæmundina dicta* (da. *Sæmund den Frodes Edda. Den poetiske eller gamle Edda, almindeligvis kaldet Sæmunds*). Udgravens oldislandske tekst er oversat til latin, og "Vegtams Kvide" står i bind 1, s. 234-50. Den Frode betyder den lærde eller den kloge.

Bertel Sandvigs oversættelse af tredje vers lyder "Saa kommer ingen". Grundtvigs "&c." betyder ikke, at hans oversættelse er den samme som Sandvigs, hvis oversættelse af strofens sidste fem vers er mindre narrativ end Grundtvigs og lyder "Meer at spørge mig, / Indtil Loke / Slipper af Lænker / Og Gude-Mørk / Forstyrrend' kommer" (Sandvig 1783-1785, 2. hæfte, s. 22). Den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828, bind 1, s. 248-249) har "Mœirr aprt á vit. / Unz lavss LOKI / Lidr or böndvm / Ok ragna ravk / Rivfæendr koma".

I den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828), bind 1, s. 248-249 står der 'koma', ikke 'komit', og det står i vers 5, ikke vers 3, som Grundtvig skriver.

I den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828), bind 1, s. 248-49. står der Unz, ikke undz (da. inden eller indtil), og det står i vers 2, ikke vers 5, som Grundtvig skriver. Konjunktionen 'er' betyder 'når'.

Grundtvigs foreslåede oversættelse af de sidste seks vers af *Vegtams-quiþa* (da. *Vegtams Kvæde* eller *Balders Drømme*) ligger tæt op ad Sandvigs, der lyder: "Saa kommer ingen / Meer at spørge mig, / Indtil Loke / Slipper af Lænker / Og Gude-Mørk / Forstyrrend' kommer" (Sandvig 1783-1785, 2. hæfte, s. 21-22).

Da Balder var død, blev hans lig anbragt på hans skib Ringhorne og brændt. Odin anbragte sin guldring Draupnir på det brændende skib. Draupnir er oldnordisk og betyder egl. drypperen; hver niende nat drypper der otte ringe af guld fra Draupnir.

För Skírnis (da. *Skirners færð*) stammer fra *Den ældre Edda*.

Hermod rejser til Hel (dødsriget) for at løskøbe Balder.

Hermod rejser til Hel (dødsriget) for at løskøbe Balder (Oehlenschläger 1807. s. 195-209).

ejendomme, værdier, genstande.

Adam Oehlenschläger.

dvs. så længe et endnu ikke er bevist, at min mening er begrundet i.

Edda er en samlet betegnelse for den norrøne digtnings to centrale tekstsamlinger, *Den ældre Edda* også kaldet *Den poetiske Edda* eller *Sæmunds Edda*, og *Den yngre Edda* også kaldet *Den prosaiske Edda* eller *Snorres Edda*. *Den ældre Edda* er nedskrevet i 1200-tallet, *Den yngre Edda* omkring 1220. Edda er oldnordisk

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

og betyder muligvis oldemor, og kan være semantisk beslægtet med ordet óðr, der betyder digt, egl. digtlære eller poetik.

dvs. dét tør jeg endnu ikke helt regne med.

Adam Oehlenschlägers.

Ifølge *Den yngre Edda* er Loke skyld i eller medvirkende til Balders død, ligesom han også hindrer Balder i at vende tilbage fra dødsriget. Dette straffes Loke for. Han bindes under en slange, fra hvis mund der drypper gift ned i hans ansigt.

Hermod rejser til Hel (dødsriget) for at løskøbe Balder.

Hermod beskriver i en dialog med Heimdal, hvordan Loke blev straffet for sit forrædderi mod Balder (Oehlenschläger 1807, 223-225).

Digtet *Ægirs Gæstebud* (oldislandsk *Lokasenna*) fortæller historien om, hvordan Loke spotter og driller alle gæsterne ved havguden Ægirs gilde. I digtets slutning tages Loke til fange og straffes for sin medvirken til Balders død. Den islandske titel *Lokasenna* kan oversættes med 'Lokes skænderi' eller 'Lokes drilleri'.

Ifølge *Den yngre Edda* er Loke skyld i eller medvirkende til Balders død, ligesom han også hindrer Balder i at vende tilbage fra dødsriget. Dette straffes Loke for. Han bindes under en slange, fra hvis mund der drypper gift ned i hans ansigt.

Digtet *Ægirs Gæstebud* (oldislandsk *Lokasenna*) fortæller historien om, hvordan Loke spotter og driller alle gæsterne ved havguden Ægirs gilde. I digtets slutning tages Loke til fange og straffes for sin medvirken til Balders død. Den islandske titel, *Lokasenna*, kan oversættes med 'Lokes skænderi' eller 'Lokes drilleri'.

Adam Oehlenschläger.

Oehlenschläger nævner ikke direkte, at Odin genkender Loke i Toke. Hermod siger i en dialog med Heimdal "Han [Loke] angred ei sin egen Daad [...] / Med tørre Taarer Baldurs Død han kold begræd. / Men da paa Hlidskials Odin saae hans Niddingsværk / (Thi hvor formaaer Forvandlingskunt at blinde vel / Den høie Hlidskials Gramur?)" (Oehlenschläger 1807, s. 225).

Fortællingerne om den nordiske mytologi, kaldet eddadigtningen, er overleveret i to dele. *Den ældre Edda* også kaldet *Den poetiske Edda* eller *Sæmunds Edda* og *Den yngre Edda* også kaldet *Den prosaiske Edda* eller *Snorres Edda*. *Den ældre Edda* er nedskrevet i 1200-tallet, mens *Den yngre Edda* er nedskrevet omkring 1220. Edda er oldnordisk og betyder muligvis oldemor, og kan være semantisk beslægtet med ordet óðr, der betyder digt, egl. digtlære eller poetik.

Digtet *Ægirs Gæstebud* (oldislandsk *Lokasenna*) fortæller historien om, hvordan Loke spotter og driller alle gæsterne ved havgudens Ægirs gilde. I digtets slutning tages Loke til fange og straffes for sin medvirken til Balders død. Den islandske titel, *Lokasenna*, kan oversættes med 'Lokes skænderi' eller 'Lokes drilleri'.

Oversættelsen "jeg det voldte at / ei meer du seer ride / Baldur til Solen" er Grundtvigs egen. "Loke sagde til Frigga:" fungerer som overgang til oversættelsen. Hos Sandvig lyder de tre vers "Det voldte jeg / At du aldrig silde / Seer Balder til dig ride" (Sandvig 1783-1785, 1. hæfte, s. 167). Solen er en fejlversættelse af det islandske ord *söllum*, som er dativ pluralis af ordet *salr*, der betyder en sal eller en hal.

drabsmand.

I eddadigtet *Ægis Drekkja* (da. *Ægirs Gæstebud*) bliver Vidar af Odin bedt om at rejse sig for Loke. På det tidspunkt er aserne endnu ikke bekendt med, at Loke står bag drabet på Balder. I Martin Larsen oversættelse lader han Odin sige "Rejs dig saa, Vidar, / og lad Ulvs Fader [Loke] / sidde ved Sviren her; / at ikke Loke / skal laste alle / her i Ægirs Hal" (Larsen 1943, 2. bind, s. 133-134).

Det er anden scene (Oehlenschläger 1807, s. 140-149), Grundtvig hentyder til. Det, guderne Odin, Ægir og Freya sværger på, er, at de ikke vil dræbe Balder.

Adam Oehlenschläger.

Der sigtes til artiklen "Lidet om Sangene i Edda", *Ny Minerva* september 1806, hvor Grundtvig kritiserede Jens Møllers gendigtning af eddadigtet *Før Skírnis* (da. *Skirnens færð*). Jens Møllers gendigtning blev bragt i *Ny Minerva* maj 1806.

Fortællingerne om den nordiske mytologi, kaldet eddadigtningen, er overleveret i to dele. *Den ældre Edda* også kaldet *Den poetiske Edda* eller *Sæmunds Edda* og *Den yngre Edda* også kaldet *Den prosaiske Edda* eller *Snorres Edda*. *Den ældre Edda* er nedskrevet i 1200-tallet, *Den yngre Edda* omkring 1220. Edda er oldnordisk

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

og betyder muligvis oldemor; det kan være semantisk beslægtet med ordet óðr, der betyder digt, egl. digtlære eller poetik.

I græsk og romersk mytologi tildeltes de forskellige guder få og karakteristiske egenskaber. Grundtvig ønsker ikke at reducere de nordiske guder til en eller få (mekaniske) egenskaber, men vil i stedet fremhæve en mere sammensat psykologi. Grundtvig hentyder også til Jens Møllers gendigtning af eddadigtet *Før Skírnis* (da. *Skirners færð*) bragt i *Ny Minerva* maj 1806.

sandt nok, ganske vist.

Den ældre Edda, der også kaldes *Den poetiske Edda* eller *Sæmunds Edda*, er nedskrevet i 1200-tallet.

Grímnismál (da. *Grimners Digt*) er et gudedigt fra *Snorres Edda* (*Den yngre Edda*). Digtet er en kosmologi, dvs. en fortælling om, hvordan verden blev skabt, og hvorledes den hænger sammen. *Grimners Digt* supplerer den kosmologi, der udfoldes i *Völuspá* (da. *Vølvens spådom*).

Den prosaiske Edda kaldes også *Den ældre Edda* eller *Sæmunds Edda* blev nedskrevet omkring 1220.

Stedet findes ikke hos Oehlenschläger. Njord indgår ikke i det mytologiske galleri i *Baldur hin Gode*. Grundtvig må referere til Eddaen som helhed.

Den prosaiske Edda kaldes også *Den ældre Edda* eller *Sæmunds Edda* blev nedskrevet omkring 1220.

inviterede sig selv hjem til ham, kom som ubudne gæster til ham.

Den mjød, der skulle brygges til et gilde for og med aserne, skulle helst brygges i en og samme arbejdsrunde, og det bevirkede, at den kedel, jætten Hymer skulle låne ud, var så stor, at kun Thor kunne bære den.

Hymers Kvæde (oldislandsk *Hymiskviða*) er et eddadigt, der bl.a. fortæller om, hvordan Thor fangede Midgårdssormen ved at bruge hovedet fra Hymers tyr som madding, og hvor stor en kedel Ægir (Gymer) brugte til at brygge øl i: "Derpaa som Madding / fæsted Midgaards Værn, Orms Afliver, Oksen Hoved; Guders Fjende / nu sit Gab hæved, / Gjorden fæstet / grumt om Jorden" og "Jeg kan ej sige / end fremdeles: 'Nu er, Øl, du brygget!' / End skal som Prøve / fra Jættens Blog / ud vort Ølskib I to bære." / Tyr to Gange / trodsed Jætten, / kunde dog ikke / Karret rokke" (Larsen 1942, s. 129 og s. 130). *Hymers Kvæde* kendes også fra *Snorres Edda* (også kaldet *Den yngre Edda*).

en hentydning til eddadigtet *Skirners Færð*. Gymer er jætte og far til Gerd (eller Gerda), som Frej forelsker sig i.

...

For at få rebet Gleipner over hovedet på Fenrisulven, måtte Tyr som pant lægge sin armen i ulvens mund. Da rebet blev strammet om ulvens hals bed den armen af Tyr. Historen findes bl.a i *Lokasenna* (da. *Lokes skænderi*). Ved Ragnarok river ulven sig løs og dræber Odin, men den bliver selv dræbt af Odins søn Vidar.

Grundtvig sigter til artiklen "Om Asalæren", hvori han forsøger at bestemme en kronologisk rækkefølge mellem eddadigtene. Denne rækkefølge er, hvad Grundtvig betegner med metaforen asadrama.

anføre, genfremsætte.

I fortællingen om jætten Tjasse (oldislandsk Þjazi) fra *Snorres Edda* (*Den yngre Edda*) bortfører han med hjælp fra Loke gudinden Idun og stjæler de guldæbler, hun bevogter. Æblerne giver aserne evig ungdom.

Den ældre Edda kaldes også *Den rytmiske Edda*.

Thors hammer Mjølner (egl. knuseren eller den lynende).

Hrafnagaldur Ódins eller *Forspjallsljóð* (da. *Odins Ravnegaldur*) er et digt i eddas maner, og frem til 1700-tallet blev det anset for at være et eddadigt. Senere forskning tyder på, at det stammer fra renaissance. Digtet findes i en tekstkritisk udgave med oversættelse og kommentarer i Larsen 2011.

Grundtvig nedtoner den opfattelse af *Odins Ravnegaldur*, som kommer til udtryk i "Om Asalæren". Her betoner Grundtvig digtets visionære træk.

Balders mor, Frigg, tog hele verden, alle ting og alle væsner, i ed på, at de ikke ville dræbe Balder. Det eneste, hun glemte, var en mistelten, og netop den blev senere brugt til at dræbe Balder med.

dvs. asernes uindskrænkede herredømme.

indtil, frem til.

Udgaards-Loke minder Asa-Loke om Ægirs gæstebud i dialogen side 150-161, han siger "Hvad var det vel, som bragte dig til, med en skarp / Og bitter Tunge, fordem paa Hler Ægirs Øe / At spille Fæstens Glæde? Var det ei et dybt / Og indgroet Had til Guderne, som svulmed meer / I denne Glands, der købtes kun med Undergang / Af Jetter, dine Brødre?" (Oehlenschläger 1807, s. 155).

Digtet *Ægirs Gæstebud* (oldislandsk *Lokasenna*) fortæller historien om, hvordan Loke ved et gilde hos aserne håner guderne én efter én. Ægir har brygget det øl, der drikkes ved gildet. Den islandske titel, *Lokasenna*, kan oversættes med 'Lokes skænderi' eller 'Lokes drilleri'.

I dialogen mellem Frigg, Bragi og Baldur minder Balder Bragi om Rolf Krakes død: "Erindrer du den Midnat, vi paa Klippen sad, / Og skued over Kattegat til Leiregaard; / Den Nat, da Hiartvar dræbte Hrolf hin gode Drot. / Vi mægted ei at hindre Skiebnes Harne [...]" (Oehlenschlägers 1807, s. 174).

Rolf Krage (også kaldet Hrolf Krake) var en dansk sagnkonge fra vikingetiden. Han omtales bl.a. af Saxo i *Gesta Danorum* (da. *Danmarks Krønike*). I *Snorres Edda* fortælles, hvordan Rolf Krake henter guldringen Sveagris. Hans regeringstid ender brat, da han myrdes af sin svoger, den skånske jarl Hjarvard.

Adam Oehlenschläger.

Omtrent en tredjedel inde i "Baldur hin Gode" optræder et kor af mennesker i dialog med en offerpræst. Scenen har overskriften "Chor af Mennesker; en Offerpræst" (Oehlenschläger 1807, s. 168f.). Koret og dets rolle er et lån fra antik tragediekunst og desuden inspireret af Friedrich Schillers eksperiment med indførelsen af et kor i skæbnedramaet *Die Braut von Messina*, 1803 (jf. den fortalen "Über den Gebrauch des Chors in der Tragödie").

Adam Oehlenschläger.

I *Snorres Edda* (*Den ældre Edda*) fortælles om, hvordan Heimdal blev født af ni jomfruer, alle søstre.

samlet betegnelse for Heimdals ni mødre.

Anvendt litteratur

- Bæksted, Anders (2002) *Nordiske guder og helter. Myter og sagn fra førkristen tid*. Oslo
- Den arnamagnæanske kommissions udgave (u.å.: 1787-1828) *Edda Sæmundar Hinns Fróða. Edda Rhythmica seu antiqvior, vulgo Sæmundina dicta* (da. *Sæmund den Frodes Edda. Den poetiske eller gamle Edda, almindeligvis kaldet Sæmunds*), bind 1 (1787): *Odas mythologicas, a Resenio non editas, continens [...]* udg. af Bolle Willum Luxdorph, Peter Friederich Suhm, Børge Thorlacius, Abraham Kall & Jacob Baden. U. st. (: København)
- Grundtvig, Nicolai Frederik Severin (1807) "Lidet om Sangene i Edda" i *Ny Minerva*, september 1806, København, s. 270-299
- Grundtvig, Nicolai Frederik Severin (1807) "Om Asalæren" i *Ny Minerva*, maj 1807, København, s. 156-188
- Horats (1985) *Q. Horati Flacci opera* (editid D.R. Shackleton Bailey). Stuttgart
- Lassen, Annette (2011): *Hrafnagaldur Óðins (Forspjallsljóð) edited with introduction, notes and translation*. Exeter
- Møller, Jens (1806) "Skirners Reise eller Kiærligheds-Gudernes Straf" i *Ny Minerva* 1806. København, s. 212-231
- Oehlenschläger, Adam (1805) *Poetiske Skrifter*, bind 1-2. København
- Oehlenschläger, Adam (1807) *Nordiske Digte*. København
- Schiller, Friedrich (1803) *Die Braut von Messina*. Weimar
- Snoore Sturlason (2008) *Edda*, overs. Anne Holtsmark. Oslo
- Resen, Peder Hansen (1665) *Philosophia antiqvissima Norvego-Danica dicta Woluspa qvæ est pars Eddæ Sæmundi, Eddâ Snorronis non brevi antiqvioris, Islandicè & Latinè publici juris primùm facta á Petro Joh. Resenio* (da. *Gammel norsk-dansk visdom kaldet Voluspa, som er en del af Sæmunds Edda, trykt på islandsk og latin for første gang udgivet*); den latinske oversættelse er udført af Stephanius Ólafsson. København
- Sandvig, Bertel (1783-1785) *Forsøg til en Oversættelse af Sæmunds Edda*. 1.-2. hæfte. København
- Stefánsson, Finn (2009) *Gyldendals leksikon om nordisk mytologi*. København
- Steffens, Henrich (1995) *Indledning til filosofiske Forelæsninger*. Udg. af Johnny Kondrup. København [1803]
- Sturlason, Snorre (2008) *Edda*. Overs. af Anne Holtsmark; udg. af Asbjørn Aarnes. Oslo

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

- Sørensen, Preben Meulengracht & Gro Steinsland (2001) *Vølvens Spådom*. København

Anvendte websider

- www.adl.dk
- www.heimskringla.no/wiki/Vegtamskvide
- heimskringla.no/wiki/Baldrs_draumar
- www.runeberg.org/dbl